

12.6.2013

Kunnallisvaaleihin ja kunnalliseen puolerahoitukseen liittyviä uudistamistarpeita selvittävä toimikunta

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut kuntalain kokonaisuudistuksen valmisteluun liittyen kunnallisvaaleihin ja kunnalliseen puolerahoitukseen liittyviä uudistamistarpeita selvittävän toimikunnan.

Toimikausi

12.6. – 31.12.2013

Tausta

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne. Vahva peruskunta muodostuu luonnollisista työssäkäyntialueista ja on riittävän suuri pystyäkseen itsenäisesti vastaamaan peruspalveluista vaativaa erikoissairaanhoidon ja vastaavasti vaativia sosiaalihuollon palveluja lukuun ottamatta. Vahva peruskunta kykenee tulokselliseen elinkeinopolitiikkaan ja kehittämistyöhön sekä voi tehokkaasti vastata yhdyskuntarakenteiden hajautumiskehitykseen.

Hallitusohjelman mukaan kuntarakenneuudistus muodostaa perustan kuntalain kokonaisuudistukselle. Kuntalain uudistuksessa tarkastellaan uusien kuntahallinnon rakenteiden ja kuntien muuttuvan toimintaympäristön näkökulmasta erityisesti kunnan talouden sisäistä ohjausta, kuntien johtamisjärjestelmiä, luottamushenkilöiden asemaa, kuntalain ja erityislakien välistä suhdetta, kunnanosahallintoa sekä kuntien ja markkinoiden välistä suhdetta.

Kuntauudistusta johtaa hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä (HALKE) täydennettynä sosiaali- ja terveysministerillä ja peruspalveluministerillä. Uudistuksen poliittista valmistelua varten valtiovarainministeriö on asettanut valtiosihteereistä koostuvan kuntauudistuksen ohjausryhmän, jonka toimikausi on 14.9.2011 – 31.3.2015. Ohjausryhmän tehtävänä on valmistella kuntalain kokonaisuudistuksen ja valtiosuuslainsäädännön valmistelussa tarvittavat poliittiset linjaukset sekä vastata uudistusprosessin poliittisesta valmistelusta.

Valtiovarainministeriö asetti 3.7.2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja valmistelujaostot. Työryhmien toimikausi päättyi 15.4.2014. Asettamispäätösten mukaan työryhmien tehtävänä on valmistella luonnos uudeksi kuntalaiksi hallituksen esityksen muotoon. Valmistelutyössä on kiinnitettävä erityisesti huomiota kunnalliselle itsehallinnolle ja demokratialle perustuslaissa asetettujen vaatimusten toteutumiseen sekä perusoikeuksien turvaamiseen liittyviin kuntien velvoitteisiin. Valmistelutyö tulee sovittaa yhteen eri sektoreilla käynnissä olevien lainsäädäntöhankkeiden kanssa. Tarkoituksena on, että uusi kuntalaki tulee voimaan vuoden 2015 alusta.

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä linjasi 7.6.2013 kuntalain uudistamisen jatkovalmistelua parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja valmistelujaostojen valmistelun pohjalta. Ministerityöryhmän linjausten mukaan kunnallisvaaleihin sekä kunnalliseen puoluerahoitukseen liittyviä muutostarpeita pohtimaan asetetaan eduskuntapuolueiden puoluesihteeristä koostuva toimikunta.

Kuntalain kokonaisuudistuksen Toimielimet ja johtaminen-jaostossa on tarkasteltu kunnallisvaalien ajankohtaa, valtuuston toimikauden aikaistamista sekä kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyden turvaamista koskevan sääntelyn vaihtoehtoja ja reunaehdoja.

Kunnallisvaalien äänioikeusikärajan alentamista on tarkasteltu kuntalain kokonaisuudistuksen Demokratia-jaostossa pääosin oikeusministeriön vuonna 2010 asettaman työryhmän muistion pohjalta (Oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 49/2010). Työryhmän muistiossa on arvioitu äänioikeusikärajan alentamisen mahdollisia vaikutuksia sekä sitä, miten äänioikeusikärajan alentamista kunnallisvaaleissa voitaisiin käytännössä kokeilla ja mitä lainsäädännön muutoksia kokeilu vaatisi.

Tehtävät

Toimikunnan tehtävänä on selvittää kunnallisvaaleihin liittyen erityisesti

- kunnallisvaalien ajankohdan muutostarvetta,
- valtuuston toimikauden aikaistamista sekä
- kunnallisvaalien äänestysikärajan alentamista 16-vuoteen.

Toimikunnan tulee laatia 31.10.2013 mennessä ehdotus siitä, miltä osin edellä mainituista kysymyksistä on tarkoituksenmukaista käynnistää jatkovalmistelu.

Lisäksi toimikunnan tehtävänä on selvittää kunnallisen puoluerahoituksen sääntelytarve. Tältä osin toimikunnan tulee laatia ehdotuksensa 31.12.2013 mennessä.

Toimikunnan tulee hyödyntää työskentelyssään aiempaa kuntalakiin liittyvää valmistelutyötä ja selvityksiä.

Organisointi

Toimikunnan puheenjohtajana toimii Kansallisen Kokoomuksen puoluesihteerit Taru Tujunen ja varapuheenjohtajana Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluesihteerit Reijo Paananen.

Jäsenet:

Ossi Sandvik, puoluesihteerit, Perussuomalaiset
Timo Laaninen, puoluesihteerit, Suomen Keskusta

Marko Varajärvi, puoluesihtööri, Vasemmistoliitto
 Johan Johansson, puoluesihtööri, Suomen ruotsalainen kansanpuolue
 Lasse Miettinen, puoluesihtööri, Vihreä liitto
 Asmo Maanselkä, puoluesihtööri, Suomen Kristillisdemokraatit

Pysyvät asiantuntijat:

Auli Valli-Lintu, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö
 Inga Nyholm, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
 Jussi Aaltonen, neuvotteleva virkamies, oikeusministeriö
 Heikki Harjula, johtava lakimies, Suomen Kuntaliitto

Sihteerit:

Suvi Savolainen, ylitarkastaja, valtiovarainministeriö
 Niklas Wilhelmsson, erikoissuunnittelija, oikeusministeriö

Toimikunta voi kuulla valmistelutyönsä tueksi asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Toimikunnan kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön toimintamenoista momentilta 280101.

Hallinto- ja kuntaministeri

Henna Virkkunen

Osastopäällikkö,
 ylijohdaja

Päivi Laajala

Liitteet

Kuntalain kokonaisuudistuksen asettamispäätös 3.7.2012
<http://www.hare.vn.fi/upload/Asiakirjat/18618/2077472748.PDF>

Kuntalain kokonaisuudistus. Jaostojen kokoamia lainsäädännön muutostarpeita ja kehittämisevaihtoehtoja. Muistio 30.4.2013.

[http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20130611Kuntal/Kuntalain_kokonaisuudistus_jaostojen_kokoamia_lainsaadaennoen_muutostarpeita_ja_kehittaemisvaihtoehtoja_14_5_2013_\(2\).pdf](http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20130611Kuntal/Kuntalain_kokonaisuudistus_jaostojen_kokoamia_lainsaadaennoen_muutostarpeita_ja_kehittaemisvaihtoehtoja_14_5_2013_(2).pdf)

Nuorten ääni – aikuisten urna? Äänioikeusikärajatyöryhmän raportti. Oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 49/2010.

http://oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/492010nuortenaani8211aikuisenuurnaanoikeusikarajatyoryhmanraportti/Files/49_2010_Nuorten_aani_68_s.pdf

Jakelu

Päätöksessä mainitut

Tiedoksi VM/ valtiovarainministeri Urpilainen
VM/valtiosihteeri Raassina
VM/valtiosihteeri Santamäki-Vuori
VM/valtiosihteeri kansliapäällikkönä Hetemäki
VM/hallinto- ja kehittämistoimen ylijohdaja Tarkka
VM/erityisavustaja Rissanen
Oikeusministeriö
Suomen Kuntaliitto